

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Savska cesta 62, Zagreb

Poslovni broj: 65 PŽ-2538/2023-2

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Raoula Dubravca, predsjednika vijeća, Lenke Čorić, suca izvjestitelja i Ivane Mlinarić, člana vijeća, u stečajnom postupku nad dužnikom GORTAN-ZADAR d.o.o. u stečaju, Zadar, Andrije Hebranga 3, OIB 72185476666, kojeg zastupa stečajni upravitelj Saša Stipić iz Zagreba, odlučujući o žalbama razlučnih vjerovnika 1. MARIJA ERCEGA iz Bibinja, Vila Velebita 5, OIB 62368887997, kojeg zastupa punomoćnik Dalibor Škorput, odvjetnik u Zadru i 2. OTP BANKA d.d. Zadar, Domovinskog rata 3, OIB 52508873833, kojeg zastupaju punomoćnici Tomislav Šiško i Tadija Mamić, odvjetnici u Odvjetničkom društvu Šiško i partneri j.t.d. Split, protiv rješenja Trgovačkog suda u Zadru poslovni broj St-794/2016-1051 od 28. srpnja 2023., u sjednici vijeća održanoj 29. kolovoza 2023.

r i j e š i o j e

I. Odbija se žalba razlučnog vjerovnika Marija Ercega kao neosnovana i potvrđuje rješenje Trgovačkog suda u Zadru poslovni broj St-794/2016-1051 od 28. srpnja 2023. u odnosu na namirenje njegove tražbine preko iznosa od 83.615,37 eura / 630.000,00 kuna.

II. Uvažava se žalba razlučnog vjerovnika OTP Banka d.d. i ukida rješenje Trgovačkog suda u Zadru poslovni broj St-794/2016-1051 od 28. srpnja 2023. u dijelu točke I., podtočka b) 1. i dijelu točke II. podtočka 2. izreke kojima je određeno namirenje tražbine razlučnog vjerovnika Marija Ercega u iznosu od 25.288,15 eura / 191.287,00 kuna i predmet u tome dijelu vraća prvostupanjskom sudu na ponovan postupak.

Obrazloženje

1. Rješenjem Trgovačkog suda u Zadru poslovni broj St-794/2016-1051 od 28. srpnja 2023. u točki I. izreke određeno je da se od diobne mase ostvarene prodajom imovine stečajnog dužnika nekretnine oznake, kat. čest. 945/44, u naravi šuma, površine 13598 m², upisane u zk. ul. 715 k.o. Murvica, namiruju prvenstveno stečajna masa stečajnog dužnika na temelju stvarno nastalih troškova unovčenja predmeta razlučnog prava u iznosu od 5.571,41 eura / 41.977,79 kuna (podtočka a), zatim tražbina razlučnog vjerovnika Marija Ercega u iznosu od 83.615,37 eura /

630.000,00 kuna (podtočka b 1.) i razlučnog vjerovnika OTP Banka d.d. u iznosu od 96.335,15 eura / 725.837,21 kuna (podtočka b 2.). Točkom II. izreke naloženo je Financijskoj agenciji da izvrši prijenos navedenih novčanih sredstava s posebnih računa na kojima se nalaze uplaćena jamčevina i kupovna, stečajnom dužniku (podtočka 1.), razlučnom vjerovniku Mariju Ercega (podtočka 2.) i razlučnom vjerovniku OTP Banka d.d. (podtočka 3.)

2. Protiv tog rješenja razlučni vjerovnici su pravovremeno podnijeli žalbe.

3. Razlučni vjerovnik Marijo Erceg u svojoj žalbi navodi da je prvostupanjski sud pravilno utvrdio iznos glavnice koji se namiruje iz kupovnine, ali nije vodio računa da mu pripada i pravo na namirenje tražbine po osnovi zateznih kamata na glavnici od dospijeca tražbine do otvaranja stečajnog postupka, jer je ugovorom o kreditu sklopljenom između Gortan – Zadar d.o.o. i Mladena Hercega ugovoren rok vraćanja kredita u roku 30 dana od dana sklapanja toga ugovora, dakle od 9. rujna 2012. Predlaže da sud, pored glavnice u iznosu od 630.000,00 kuna odredi namirenje i njegove tražbine u iznosu od 279.815,39 kuna na ime zatezne kamate od dospijeca do otvaranja stečajnog postupka i u iznosu od 121.382,71 kuna odnosno sveukupno iznos od 1.031.198,10 kuna i u tome smislu preinači pobijano rješenje u točkama I. b) 1. i I. b) 2. tako da odredi namirenje njegove tražbine u tome iznosu, a tražbinu razlučnog vjerovnika OTP banka d.d. u iznosu od 324.639,11 kuna.

4. Razlučni vjerovnik OTP Banka d.d. svojom žalbom također pobija onaj dio rješenja kojim je određeno namirenje tražbine razlučnog vjerovnika Marija Ercega i namirenje njegove tražbine, tvrdeći da namirenje vjerovnika Marija Ercega treba umanjiti za iznos od 191.287,00 kuna i za taj iznos povećati namirenje njegove tražbine. Kao razlog za to ovaj žalitelj tvrdi da prvostupanjski sud pogrešno tumači odredbu članka 84. Zakona o obveznim odnosima i pogrešno smatra da je stečajni upravitelj izjavu o prijeboju mogao dati samo do trenutka kada je saznao za ustupanje tražbine i slijedom toga je nepotrebno utvrđivao kada je stečajni upravitelj saznao za ustupanje. Suprotno stajalištu prvostupanjskog suda smatra kako je za pravilnu primjenu ove odredbe bitno da je dužnik, u trenutku ustupanja tražbine, mogao prigovor prijeboja istaknuti i ranijem vjerovniku, zatim da je svrha te odredbe zaštita dužnika ustupljene tražbine i sprječavanja mogućnosti izigravanja dužnika od strane ustupitelja i primatelja, jer bi prihvaćanjem takvog tumačenja primatelj tražbine mogao naplatiti od dužnika cjelokupnu tražbinu koja mu je ustupljena, iako je tu tražbinu dužnik, u cijelosti ili djelomice, mogao prebiti s tražbinom koju ima prema ustupitelju. Predlaže da ovaj žalbeni sud preinači pobijani dio rješenja tako da odredi namirenje tražbine razlučnog vjerovnika Marija Ercega u iznosu od 436.713,00 kuna, a iznosom od 191.287,00 kuna namiri tražbinu razlučnog vjerovnika OTP banka d.d.

5. Žalba razlučnog vjerovnika Marija Ercega je neosnovana, a žalba razlučnog vjerovnika OTP banka d.d. je osnovana.

6. Pobijano rješenje ispitano je na temelju odredbe članka 365. stavka 2. u vezi s člankom 381. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11-pročišćeni tekst, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22; dalje: ZPP) i člankom 10. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj: 71/15, 104/17 i 36/22), u granicama

žalbenih razloga, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a, kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava (članak 356. ZPP-a).

7. U odnosu na pobijani dio rješenja o namirenju tražbine razlučnog vjerovnika Marija Ercega u obrazloženju je navedeno da taj razlučni vjerovnik, kao prvi u redu namirenja, ima novčanu tražbinu koju stekao ugovorom o ustupu tražbine sklopljenim 27. rujna 2019. s Mladenom Ercegom. Tim ugovorom je ustupitelj prenio na primatelja tražbinu prema stečajnom dužniku iz ugovora o pozajmici sa svim sporednim pravima kao što su pravo na kamate, pravo iz instrumenata osiguranja plaćanja, kao i založnog prava upisanog u zemljišne knjige Općinskog suda u Zadru 27. kolovoza 2012. pod poslovnim brojem Z-9553/2012 na teret čest. zem. 945/44, šuma, površine 13598 m², upisane u zk. ul. 715, k.o. Murvica. Budući da je založno pravo upisano samo radi osiguranja glavnog duga od 630.000,00 kuna, a nije upisano založno pravo u odnosu na kamate, prvostupanjski sud je pozivom na odredbu članka 36. stavka 2. Zakona o Zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13, 60/13 i 108/17) zaključio da se tražbina ovog razlučnog vjerovnika može namiriti iz ostvarene kupovnine samo za tražbinu koja je upisana u zemljišnim knjigama, dakle u visini glavnice, a ne i sporedne tražbine po osnovi kamata od dospijeca do otvaranja stečajnog postupka, kao i od dana otvaranja stečajnog postupka do donošenja rješenja o dosudi.

8. Žalitelj Marijo Erceg ne dovodi u pitanje istinitost navedenih činjenica koje je prvostupanjski sud utvrdio uvidom u podatke iz zemljišne knjige, nego smatra da ima pravo i na zatezne kamate zato što je rok vraćanja pozajmice ugovoren u roku od 30 dana od sklapanja ugovora, dakle od 9. rujna 2012. do otvaranja stečajnog postupka koje prema njegovom obračunu iznose 279.815,39 kuna i k tome na kamate u iznosu od 121.382,71 kunu od 2. veljače 2018. do 1. veljače 2021. kada je doneseno rješenje o dosudi.

9. Prema pravilima o namirenju tražbina iz članka 114. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20 i 114/22) koji se na temelju odredbe članka 248. stavka 1. točke 2. Stečajnog zakona primjenjuje i na namirenje razlučnih vjerovnika u stečajnom postupku, troškovi i kamate za posljednje tri godine do donošenja rješenja o dosudi nekretnine kupcu, određeni ovršnom ispravom, namiruju se po istom redoslijedu kao i glavna tražbina (stavak 4.). Dakle, da bi imao pravo na namirenje kamata i to samo za posljednje tri godine do donošenja rješenja o dosudi nekretnine kupcu, te kamate bi trebale biti određene ovršnom ispravom. Budući da je založno pravo upisano samo za iznos glavnice, ovaj žalitelj nema ovršnu ispravu kojom bi bilo određeno njegovo pravo na namirenje kamata za posljednje tri godine do donošenja rješenja o dosudi. Ostale kamate namiruju se nakon namirenja tražbina razlučnih vjerovnika (stavak 6. članka 114. Ovršnog zakona).

10. Stoga je rješenje o namirenju pravilno i zakonito u dijelu u kojem nije određeno namirenje tražbine razlučnog vjerovnika Marija Ercega iznad iznosa od

630.000,00 kuna, pa je njegovu žalbu valjalo odbiti kao neosnovanu na temelju odredbe članka 380. točke 2. ZPP-a.

11. U odnosu na namirenje ovog razlučnog vjerovnika za dio glavnog duga od 191.287,00 kuna, u obrazloženju rješenja navedeno je kako je još u podnesku od 6. travnja 2021. stečajni upravitelj predložio da se namirenje umanjuje za taj iznos zbog toga što je dao izjavu o prijeboju (kompenzaciji) te tražbine s tražbinom koju stečajni dužnik ima prema Mladenu Ercegu na temelju rješenja Trgovačkog suda u Zadru poslovni broj P-302/2017-7 od 27. ožujka 2019. koje je postalo pravomoćno 8. svibnja 2019., a ovršno 16. svibnja 2019. U prilog tome stečajni upravitelj pozivao se na odredbu članka 84. stavka 2. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22 i 156/22; dalje: ZOO) prema kojoj ima pravo istaknuti primatelju tražbine, pored prigovora koje ima prema njemu, i one prigovore koje je mogao istaknuti ustupitelju do časa kada je saznao za ustupanje. S obzirom na to da je prije saznanja za ustupanje tražbine ranijem vjerovniku Mladenu Ercegu mogao istaknuti prigovor prijeboja, smatra da takav prigovor ima pravo istaknuti i primatelju tražbine, novom vjerovniku Mariju Ercegu. Takvu izjavu stečajni upravitelj je ponovio u podnesku od 25. travnja 2021. i na ročištu za diobu održanom 6. travnja 2022.

12. Prvostupanjski sud, dalje u obrazloženju navodi kako je uvidom Jednostranu izjavu o prijeboju (kompenzaciji) od 25. listopada 2019. utvrdio da je stečajni dužnik dao izjavu da vrši prijeboj svoje dospjele tražbine u iznosu od 191.287,00 kuna koju ima prema dužniku Mladenu Ercegu na temelju rješenja Trgovačkog suda u Zadru poslovni broj P-302/2017 od 27. ožujka 2019. s tražbinom koju Mladen Erceg ima prema stečajnom dužniku u iznosu od 630.000,00 kuna na temelju ugovora o kreditu i ugovora o založnom pravu na nekretnini, te da će nakon prijeboja, ostatak iznosa od 438.713,00 kuna stečajni dužnik, kao dužnik platiti vjerovniku u skladu s odlukama suda u stečajnom postupku. Međutim, kako je u vrijeme davanja izjave o prijeboju Mladen Erceg već bio ustupio svoju tražbinu koju je imao prema stečajnom dužniku novom vjerovniku Mariju Ercegu i stečajni upravitelj za to mogao najkasnije saznati 30. rujna 2019., kada je u zemljišnoj knjizi zabilježen primitak prijedloga za uknjižbu ustupa založnog prava u korist Marija Ercega, prvostupanjski sud smatra da je stečajni upravitelj zakasnio s davanjem izjave o prijeboju ustupitelju tražbine jer je to prema odredbi članka 84. stavka 2. ZOO-a mogao učiniti samo do časa kada je saznao za ustupanje.

13. Osnovano žalitelj OTP Banka d.d. smatra da prvostupanjski sud pogrešno tumači sadržaj ove zakonske odredbe jer tom odredbom nije propisan rok u kojem dužnik ustupljene tražbine može istaknuti neki prigovor, nego pravo dužnika da novom vjerovniku (primatelju tražbine) može istaknuti i one prigovore koje je imao prema ranijem vjerovniku (ustupitelju tražbine) do časa kada je saznao za ustupanje. Pravo na isticanje prigovora prijeboja svoje dospjele tražbine s tražbinom ustupitelja, stečajni dužnik je stekao do saznanja za ustupanje jer je njegova tražbina dospjela 16. svibnja 2019., a ustupanje je javno objavljeno upisom u zemljišne knjige 30. rujna 2019., pa prigovor prijeboja može istaknuti i primatelju tražbine. Dužnik ne bi imao pravo isticati taj prigovor novom vjerovniku samo u slučaju da ga nije mogao istaknuti ranijem vjerovniku do saznanja za ustupanje.

14. Uostalom, odredba članka 84. ZOO-a na općenit način uređuje odnos primatelja i dužnika, dok je u članku 199. ZOO-a sadržana posebna odredba o prijeboju s ustupljenom tražbinom. Prema stavku 1. toga članka dužnik ustupljene tražbine može prebiti primatelju one svoje tražbine koje je do obavijesti o ustupu mogao prebiti ustupitelju, a prema stavku 4. ako je ustupljena tražbina upisana u javne knjige, dužnik može učiniti prijeboj primatelju samo ako je njegova tražbina upisana kod ustupljene tražbine ili ako je primatelj obaviješten prilikom ustupanja o postojanju te tražbine.

15. Iz podataka u spisu, posebno prijedloga stečajnog upravitelja o namirenju razlučnog vjerovnika Marija Ercega jasno je da stečajni upravitelj ističe prigovor prijeboja tražbine tog vjerovnika s tražbinom koju je stečajni dužnik imao prema ustupitelju te tražbine Mladenu Ercegu u iznosu od 191.287,00 kuna, pa se prvostupanjski sud potpuno nepotrebno bavio sadržajem jednostrane izjave o prijeboju i vremenu kada je ona dana.

16. Neovisno o tome, ovdje je riječ o osporavanju postojanja tražbine razlučnog vjerovnika Marija Ercega. Prema odredbi članka 117. Ovršnog zakona osoba koja se namiruje iz prodajne cijene može, ako to utječe na njezino namirenje, najkasnije na ročištu za diobu, drugoj takvoj osobi osporiti postojanje tražbine, njezinu visinu i red namirenja.

17. Iz zapisnika o ročištu za diobu održanom 5. travnja 2022. razvidno je da se razlučni vjerovnik OTP Banka d.d., koji se namiruje iz prodajne cijene, pozvao na razloge zbog kojih je stečajni upravitelj osporio pravo na namirenje tražbine razlučnog vjerovnika Marija Ercega zato što je njegova tražbina djelomično prestala prijebojem, iz čega proizlazi da je osporio visinu te tražbine. Stoga je prvostupanjski sud trebao postupiti po odredbi članka 118. Ovršnog zakona.

18. Prema toj odredbi sud će osobu koja je osporila tražbinu uputiti da, u određenom roku, pokrene parnicu ako odluka zavisi od spornih činjenica, osim ako svoje osporavanje ne dokazuje pravomoćnom presudom, javnom ili privatnom ispravom koja ima značenje javne isprave; ako osoba koja osporava tražbinu to osporavanje potkrepljuje pravomoćnom presudom, javnom ili privatnom ispravom koja ima značenje javne isprave, sud će o osporavanju odlučiti u ovršnom postupku; sud će o osporavanju odlučiti u ovršnom postupku i ako nisu sporne činjenice od kojih zavisi donošenje odluke (stavak 1.) a ako prihvati osporavanje, sud će na parnicu uputiti osobu čija je tražbina osporena (stavak 2.).

19. Dakle, o osporavanju tražbine razlučnog vjerovnika Marija Ercega, prvostupanjski sud je mogao odlučiti u ovom stečajnom postupku, samo ako nisu sporne činjenice o kojima zavisi ta odluka, u suprotnom bio je dužan osobu koja je osporila tražbinu uputiti na pokretanje parnice odnosno ako prihvati osporavanje na parnicu uputiti osobu čija je tražbina osporena.

20. Kako osim pogrešne primjene članka 84. stavka 2. ZOO-a pobijano rješenje ne sadrži nikakve razloge o tome jesu li ispunjene pretpostavke za prijeboj s

ustupljenom tražbinom iz članka 199. ZOO-a, njegovim donošenjem učinjena je bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 11. ZPP-a na koju drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti s obzirom na vrijeme pokretanja ovoga postupka i stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 70/19). Ostvareni su i žalbeni razlozi nepotpuno i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, na koje osnovano ukazuje žalitelj OTP Banka d.d.

21. Zato je povodom njegove žalbe pobijano rješenje ukinuto u dijelu kojim je određeno namirenje tražbine razlučnog vjerovnika Marija Ercega u iznosu od 25.288,15 eura / 191.287,00 kuna i predmet u tome dijelu vraćen prvostupanjskom sudu na ponovan postupak.

22. U ponovnom postupku prvostupanjski sud će otkloniti nepravilnosti i nezakovitosti na koje je ukazano ovim rješenjem tako da će o osporavanju visine tražbine razlučnog vjerovnika Marija Ercega odlučiti na način propisan odredbom članka 118. Ovršnog zakona i o prijeboju tražbina odlučiti pravilnom primjenom odredbe članka 199. ZOO-a.

Zagreb, 29. kolovoza 2023.

Predsjednik vijeća
Raoul Dubravec

Broj zapisa: **9-3085c-03174**

Kontrolni broj: **07ed6-f20ca-51ae7**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=Raoul Dubravec, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.